

УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XVIII ст. (частина 1)

Розумовський

- Розумовський – останній гетьман Лівобережної Гетьманщини
- граф та генерал-фельдмаршал Московської імперії
- президент Петербурзької Академії наук
- промосковський зовнішньополітичний курс гетьмана
- здійснення реформ (судова, адміністративна тощо)
- перенесення гетьманської резиденції до міста Батурина
- підпорядкування Запорізької Січі та міста Києва гетьманській владі
- проект відкриття університету в місті Батурині
- укладення Глухівських петицій (розширення автономних прав Гетьманщини)

1764 ОСТАТОЧНА ЛІКВІДАЦІЯ ПОСАДИ ГЕТЬМАНА

- усунення московською царицею Катериною II гетьмана Розумовського зі своєї посади – наслідок події
- остаточна заборона московською царицею Катериною II обрання гетьмана Лівобережної Гетьманщини – наслідок події
- остаточна ліквідація Генеральної військової канцелярії – наслідок події
- створення московським урядом Другої Малоросійської колегії – наслідок події

Друга Малоросійська колегія

- московський орган державного управління, створений Катериною II для управління Лівобережною Гетьманщиною
- змосковщення/зросійщення Лівобережної України – мета діяльності Першої Малоросійської колегії (Малоросія, Новоросія, Юго-Западний край)
- ліквідація автономії Лівобережної Гетьманщини – мета діяльності Другої Малоросійської колегії
- інтеграція (процес об'єднання в одне ціле) Лівобережної України з Московією – наслідок діяльності Другої Малоросійської колегії
- уніфікація (процес зведення до єдиних норм і правил) адміністративно-державних інституцій Лівобережної України з московськими – наслідок діяльності Другої Малоросійської колегії
- Румянцев – керівник Другої Малоросійської колегії
- проведення "Генерального опису Малоросії"

УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XVIII ст. (частина 1)

Скасування козацького устрою в Слобідській Україні

- інтеграція Слобідської України в Московську імперію та уніфікація її адміністративно-державних інституцій з московськими – наслідок події

Турецько-московська війна 1768 – 1774-х років

- війна Османської та Московської імперій за Південну Україну (Катерина II)
- використання московською владою ресурсів українських земель для ведення війни
- економічне виснаження українських земель, що були найближчим тилом для московської армії
- інтеграція Південної України в Московську імперію та уніфікація адміністративно-державних інституцій
- колонізація іноземними колоністами земель Південної України за сприяння московської влади
- зміна етнічного складу населення Південної України
- урбанізація (зростання значення міст у розвитку суспільства) Південної України
- перемога Московської імперії у війні та укладення Кучук-Кайнарджійського мирного договору
- приєднання до Московської імперії українських земель між Дніпром і Південним Бугом – наслідок договору
- визнання Османською імперією незалежності Кримського ханства – наслідок договору
- перемога Московської імперії у війні – привід до остаточної ліквідації Запорізької Січі

1775 ОСТАТОЧНА ЛІКВІДАЦІЯ ЗАПОРІЗЬКОЇ СІЧІ

- зруйнування Запорізької Січі московськими військами (Катерина II)
- остаточне припинення існування Запорізької Січі
- зазіхання московських дворян на природні багатства краю – причина остаточного знищення Запорізької Січі
- знищення Московською імперією історичної самобутності українського народу – причина остаточного знищення Запорізької Січі
- ув'язнення московським урядом останнього кошового Нової Січі Калнишевського – наслідок остаточної ліквідації Запорізької Січі
- інтеграція Запоріжжя в Московську імперію та уніфікація його адміністративно-державних інституцій з московськими – наслідок остаточної ліквідації Запорізької Січі

УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XVIII ст. (частина 1)

- утворення Задунайської Січі на території Османської імперії – наслідок остаточної ліквідації Запорізької Січі

Скасування козацького устрою в Лівобережній Україні

- остаточне припинення існування Лівобережної Гетьманщини – наслідок скасування козацького устрою в Лівобережній Україні
- інтеграція Лівобережної України в Московську імперію та уніфікація її адміністративно-державних інституцій – наслідок скасування козацького устрою

1783 ПІДКОРЕННЯ МОСКОВСЬКОЮ ІМПЕРІЄЮ

КРИМСЬКОГО ХАНСТВА

- ліквідація Московською імперією Кримського ханства (Катерина II) – наслідок підкорення Кримського ханства
- інтеграція Криму в Московську імперію та уніфікація адміністративно-державних інституцій (губерній) – наслідок підкорення Кримського ханства
- колонізація іноземними колоністами земель Південної України за сприяння московської влади – наслідок підкорення Кримського ханства
- зміна етнічного складу населення Південної України – наслідок підкорення Кримського ханства

УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XVIII ст. (частина 1)

- урбанізація Південної України – наслідок підкорення Кримського ханства
- припинення військових набігів кримських татар на українські землі – наслідок підкорення Кримського ханства
- захоплення Московською імперією Кримського ханства – привід до чергової турецько-московської війни

1783 ЗАКРІПАЧЕННЯ СЕЛЯН ЛІВОБЕРЕЖНОЇ ТА СЛОБІДСЬКОЇ УКРАЇНИ

- введення московською владою особистої залежності селян Лівобережної та Слобідської України (Катерина II)

Жалувана грамота дворянству

- документ, виданий Катериною II, що зрівнював козацьку старшину в правах з московським дворянством
- нейтралізація впливів козацької старшини у справі відродження козацтва та української державності – мета Жалуваної грамоти дворянству
- перетворення козацької старшини у московських дворян – наслідок Жалуваної грамоти дворянству

Турецько-московська війна 1787 – 1791-х років

- війна Османської та Московської імперій за Південну Україну (Катерина II)
- використання московською владою ресурсів українських земель для ведення війни
- економічне виснаження українських земель, що були найближчим тилом для московської армії
- інтеграція Південної України в Московську імперію та уніфікація адміністративно-державних інституцій (губерній)
- колонізація іноземними колоністами земель Південної України за сприяння московської влади
- зміна етнічного складу населення Південної України
- урбанізація Південної України
- перемога Московської імперії у війні та укладення Ясського договору
- приєднання до Московської імперії українських земель між Південним Бугом і Дністром – наслідок договору
- визнання Османською імперією входження Криму до складу Московської імперії – наслідок договору